

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. DIONYSII || CARTHVSIANI, DE || DOCTRINA ET REGV-||lis
vitae Christianæ**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, 1577

VD16 D 1959

De modo orandi & psallendi, horisq[ue] canonicis persoluendi 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60177)

DE ARCTA VIA SALV. 417

rus demonis manēdo inclusum inficiat & occidat. Hinc scriptū est. Amicus *Eccle. 6.* fidelis, protectio fortis. Qui autē inuenit illū, inuenit thesaurū. Amico fideli *Ibidem.* nulla est cōparatio, & nō est digna pōderatio auri & argenti, cōtra bonitatē fidei illius. Amicus fidelis medicamētū vitę & immortalitatis: & qui metuit dominū, inueniūt illum. Item alio *Ibidem.* quoq; loco ait scriptura: Beatus qui inuenit amicum fidelē. Quū enim sit homo naturaliter animal sociale secundū Philosophum, naturale est vt ab altero adiuuetur. Quūq; homo non sit bonus iudex sui ipsius, expedit vt alteri ad hoc idoneo conscientiam suam aperiat. Acquiesce ergo & huic Cassiani consilio, nec proprio vnquam sensui innitaris. Omnemque mundanorū *Prover. 3.* hominum familiaritatem ac societatem singularem vitare coneris, quia reuera vehementissime nociua est animæ.

*De modo orandi & psallendi,
horisq; canonicis persol-
uendis.*

Articulus, XXX.

f 3

Spiritus

Iohan. 4. Spiritus est Deus, & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate adorare oportet. Quamuis omne opus Dei reuerenter, deuote atque solite exequi debeamus. (*Maledictus enim qui facit opus Dei negligenter*) illi tamen actus virtutum, qui immediate circa Deum versantur, cum ampliori reuerentia & singulari deuotione sunt exercendi. Porrò oratio, psalmodia, adoratio, horarū solutio, sunt actus virtutis quæ latria dicitur. Quæ secundum Tullium est virtus Deo cultum cæremoniamq; impediens. Itaq; actus hi latriæ cum ingenti diligentia sunt explendi. Ad quod requiritur primo diuinorū obseruatiã præceptorum: Quoniã scriptū est, q̄ declinat aurē sua ne audiat legē, oratio eius erit execrabilis. Et iterū: Maledicti qui declinant à mandatis tuis. Itaque conuersatio conformanda est orationi, & secundo, cor per attentionem Deo ueniendum. Vnde de auersis & inattentis dñs ait per Esaiam: Populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longe est à me. Et sapiēs quidam. Anteorationem, inquit, præpara animã tuã, & noli esse sicut homo tentans Deum.

Hæc

*Prouer. 28.**Psal. 118.**Esaiæ 29.**Matth. 15.**Eccles. 18.*

DE ARCTA VIA SALV. 419

Hæc autem attentio præcipuè necessaria est, & esse debet in principio orationis ac psalmodiæ. Virtus nanque principij in sequentibus est relucens, & posteriora à bono principio sortiuntur virtutem, Præterea quum triplex sit orationis effectus, videlicet mereri & impetrare, ac dulcis quædam refectio mentis quam orans sentit orando, ad primos duos affectus sufficit præfata intentio in principio. Ad tertium vero requiritur continuata & fortis attentio, secundum Tho. Imò secundū Basilium super illud, Psallite sapienter, sic dicentem, Quemadmodum gustus corporis singulas buccellas seu partes alimēti discernit, gustat & masticat, sic interior animæ gustus singulorum secundorum verborum in psalmodia sensum debet advertere & gustare. Tertio ut actus prædicti perfectè solvantur, requiritur magnacordis custodia, atque affectuosa recollectio mentis in Deo. Propter quod abbas Agathon asserbat, non esse laborem talem, uti est Deum orare. Talis autem oratio, psalmodia, per solutioque horarum efficacissima est ad impetrandum à DEO omne, quod

Agathon

desideramus salubriter. Hinc Christus
 Ioan. 14. ait, Veri adoratores, adorabunt patrem
 in spiritu & veritate. Basilius quoque,
 Diuinum, inquit, auxilium imploran-
 dum est, non remisse, nec mente huc il-
 lucque vagante: quoniam talis non so-
 lum non impetrabit, sed Deum potius
 irritabit. Optimum proinde modum

Bern. psallendi docet Bernardus, dicens: Mo-
 neo vos dilectissimi, pure semper &
 strenue diuinis interesse laudibus. Stre-
 nue quidem, vt reuenter & alacriter
 Domino assistatis, non pigri, non som-
 nolenti, non oscitantes, non parcenti-
 tes vocibus, non praescindentes verba
 dimidia, non integra transilientes, non
 fractis & remissis vocibus: sed virili, vt
 dignum est sonitu & affectu spiritus
 sancti voces depromentes. Pure vero,
 vt nil aliud dum psallitis, quam quod
 psallitis cogitetis. Spiritus sanctus ete-
 nim illa hora gratum non recipit, quic-
 quid ei obtuleris, neglecto eo quod debet.
 Psalmodia non nimis festinanter
 promenda est, Porro, secundum Hu-
 gonem, pro verbo omissio, repetendus
 est versus, pro versu psalmus, pro
 psalmo nocturnus. In actibus autem
 pra-

DE ARCTA VIA SALV. 421

prædictis orandi atque psallendi debemus duo attendere, nostram videlicet miseriam, & Dei misericordiam, quatenus ex consideratione nostræ miseriarum, imperfectionis, fragilitatis atque malitiæ, ad veram humilitatem provocemur. Ex consideratione vero misericordiæ, bonitatis charitatisq; Dei, ad dilectionem Dei feruidam inducamur. Sicque actus prædicti ex humilitate, & charitate procedant, & omnis vanitas in cantu viretur, soli que Deo placere optemus, magis quoque delectemur in sensu quam modulatione verborum, magis in deuotione quam vocis fractione, ne quid petulantiarum admittamus, quoniam Augustinus sic ait: Quum mihi accidit vt me cantus magis quam res quæ canitur delectet, me pœnaliter peccare confiteor. Et tunc mallem non audire cantantem. Rursusque ait. Plus Deo placet latratus canum, mugitus bouum, grunitus porcorum, quam cantus luxuriantium clericorum. Quid prodest strepitus laboriorum, vbi cor fuerit mutum & Sicut missæ c. præ enim vox sine modulatione est quasi byr. c. dolentes. vox porcorum: sic omnino sine deuotione est quasi mugitus bouum. Sic de-

munum & horæ legantur siue cantentur
distinctè cum debita attētionē, reue-
rentia, & affectu, cōgruo loco & tem-
pore, sine aliorum impertinentium-
que verborum admixtione, sine con-
fabulatione, & risu dissolutione.

*De vanitate mundi & exemplari in-
ductione ad hoc secundum Hu-
gonem. Art. XXXI.*

Eccle. 1.

Vanitas vanitatum, dixit Ec-
clesiastes. Vanitas vanita-
tum & omnia vanitas. Vidi
cuncta quæsiunt sub sole, &
ecce vniuersa vanitas & afflictio spi-
ritus. Ad intelligendam mundana
prosperitatis vanitatem, exempla
Hugonis inducam. Dic ergo mihi
quid vides? Video prosperè nauigan-
tes, quibus arrident tranquillitas ma-
ris, serenitas aeris, flatus ventorum:
viros quoque in naui epulantes, dis-
currentes, & omni musicorum genere
iucundantes, in tantum vt aquis me-
lodia resultantibus, pisces vndique
que confluant, & iucundantibus læti-
am

Hugo.